

Afyon Karahisar Mebusu Rıza Çerçel'in, 2767 sayılı Sıtma ve frengi ilâçları Kanununun tadili hakkında kanun teklifi ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Gümrük ve İnhisarlar encümenlerinin mazbataları (2/5)

20 . XI . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Sıtma ve frengi ilâçları için 2767 sayılı Kanunun 1, 2 ve 3 nü maddelerinin tadiline dair hazırlanmış olan kanun teklifi esbabı mucibesıyla birlikte ekli olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaade buyurulmasını derin saygılarımla arz ederim.

Afyon Mebusu
R. Çerçel

KANUN TADİLİNİN ESBABI MUCİBESİ

2767 sayılı Kanunla memleketimize ithal veya memleket içinde imal hakkı monopolü Kızılay Cemiyetine verilmiş olan sıtma ve frengi ilâçlarından, bugünkü Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesine uyularak memleketimizde de sıtmanın tedavisinde Pyriméthamine, Primaquine, Choloroquine terkinde bulunan ilâçların ve frengi tedavisinde de % 20 Aluminium Nova Stéartte'lı yağlı procaine'li küçük zerrelî penicilline G. (P. A. M.) veya Di benzil penicilline NN, Stovarsol Sodique Ampul ve benzeri ilâçların Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince kullanılmasına başlanılmıştır.

Bu durum karşısında, yukarda isimleri yazılı sıtma ilâçlarının ve Neosalvarsan yerine de isimleri yukarda yazılı frengi ilâçlarının ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince muvafık görülecek benzerlerinin ithaline veya memleket içinde imaline lüzum ve ihtiyaç hâsıl olmuştur.

Malûm olduğu üzere, Sıtma ve frengi ilâçları monopolü Kanununun hikmeti tedvini, memleketin sağlık dâvasında çok ihtiyacı olan bu ilâçların bir elden ve memleket ihtiyacını karşılayacak miktarda yurda sokulmak suretiyle hem daima iyi vasıflarda ilâç bulundurulması, hem de hususi ticaret erbabının mal ettiği fiyattan daha ucuza mal edilmek suretiyle piyasa fiyatlarında da bir ucuzluk temini imkânını sağlamıştı. mâtuf bulunmuştur.

Kızılay Cemiyeti Umumi Merkezi bu kanunla üzerine almış olduğu bu vazifesini 22 seneden beri muvaffakiyetle ifa etmek suretiyle memleketimiz sağlığına büyük hizmetlerde bulunmuştur.

Yurt sağlığını koruma bakımından yukarda isimleri yazılı sıtma ve frengi ilâçlarıyla benzerlerinden başka Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin veremle mücadele mevzuunda memleketimize büyük mikyasta açmış olduğu B. C. G. kampanyası dolayısıyla gerek mücadele teşkilâtının dispenserlerinde gerekse diğer hastanelerimiz ve sağlık müesseselerimizce şiddetle ihtiyaç hissedilen röntgen filimlerinin de aynı mucip sebepler altında bu kanuna ithalinin yerinde olacağı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince de kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bu bakımdan, yukarda arz edilen yeni sıtma ve frengi ilâçları ile röntgen filimlerinin bu kanuna ithali suretiyle tanzim edilmiş olan kanun tek ifinin yurt sağlığı dâvasında büyük hizmet ve yardımlarda bulunan Kızılay Cemiyetini ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin tâyin ve tesbit edeceği esaslar dâhilinde yurda ithal edeceği bu ilâç ve filimlerin satışından temin edeceği cüzi miktar kârla sulhte üzerine almış olduğu birçok hayırlı ve insani hizmetlerini de daha geniş ölçüde yapmaktan imkânını sağlamış olacaktır.

Sihhat ve İqtimai Muavenet Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Sihhat ve İqtimai Muavenet

Encümeni

Esas No : 2/5

Karar No : 2

24 . XII . 1957

Yüksek Reislige

2767 sayılı Sıtma ve frengi ilâçları Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Afyon Mebusu Rıza Çerçel tarafından hazırlanan kanun teklifi encümenimize havale buyurulmakla ilgili Hükümet mümessillerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

ilâç imalâtının tekâmülü neticesinde son senelerde keşfedilen bâzı yeni ilâçların Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiyesine uyularak Sihhat ve İqtimai Muavenet Vekâleti tarafından sıtma ve frengi tedavisinde kullanılmaya başlanması üzerine, gerek bu ilâçların ve gerekse memlekette çok büyük bir ihtiyaç hissedilen iyi kaliteli röntgen filimlerinin daha bol ve daha ucuz bir şekilde temin ve tedariki için mezkûr ilâç ve filimlerin Türkiye Kızılay Cemiyetinin monopolü altına alınması gayesiyle hazırlanmış olan kanun teklifi aşağıda izah olunan sebeplere istinaden bâzı tadil ve ilâvelerle kabul edilmiştir.

1. Yabancı sermayeyi teşvik Kanunu hükümlerine tevfikân bâzı eenebi firmaların yurdumuzda röntgen filimi imal etmek üzere müraaatlerde buldukları ve kurulması kararlaştırılan yeni tıbbi müstahzarat fabrikalarının bir kısım sıtma ve frengi ilâçlarını imale tevessül eyledikleri anlaşıldığından hususi teşebbüs tarafından memleketimizde ilâç ve filim sanayinin inkişafını sağlamak maksadiyle mezkûr ilâç ve röntgen filimlerinin imalının monopol altına alınması doğru görülmediği cihetle birinci maddede hükmü bu şekilde tadil edilerek monopol keyfiyeti sadece ithalâta inhisar ettirilmiştir.

2. Yapılan devamlı araştırmalar neticesinde, sipesifik veya sentetik surette yeni yeni sıtma ve frengi ilâçları keşfedilmekte olduğundan, ileride bu gibi ilâçların da monopol altına alınabilmesini temin için birinci maddeye daha şümulü bir mahiyet verilmiş ve kanun tekniği bakımından maddede bâzı değişiklikler yapılmıştır.

3. Tadili teklif edilen ikinci maddede, mo-

nopol altına alınan ilâç ve filimlerden Kızılay Cemiyetinden başka şahıslar namına gelenlerin gümrükten geçirilemeyeceği, ancak, Dünya Sağlık Teşkilâtı ve saire gibi bâzı müesseseler tarafından Sihhat ve İqtimai Muavenet Vekâleti ile diğer Devlet müesseselerine gönderilen ilâç ve filimlerin bu kayıttan müstesna olduğu yazılıdır.

Yabancı memleketlerdeki bâzı müesseseler tarafından yurdumuzdaki resmî müesseselere gönderilecek olan ilâç ve filimlerin doğrudan doğruya ithal edilebilmesi için bu istisna hükmünün tatbikatta büyük kolaylık ve faydalar sağlayacağı izahtan vârestedir. Ancak, bu istisnanın sadece meccanen gönderilecek olanlara hasredilmesinin daha muvafık olacağı mütalâa edildiğinden maddede bu şekilde gerekli tadilât yapılmıştır.

4. Sihhat ve İqtimai Muavenet Vekâletinden ve diğer resmî müesseselerden başka, bildümmü hayır müesseselerine bağlı hastane ve dispanserlere gelecek ilâç ve filimlerle müstahzarların tabiilere tanıtılmasını temin maksadiyle eşantiyon (nümune) olarak gönderilecek olan mahdut miktardaki ilâçların monopale dâhil edilmesi uygun görülmediğinden ikinci maddenin ikinci fıkrası bu hususu temin edecek şekilde tadil olunmuştur.

5. İkinci maddenin üçüncü fıkrasındaki ilâç ve filim imaline mütedair monopol hükmü birinci maddedeki tadilâta mütenazır olarak metinden çıkarılmıştır.

6. Kaçak olarak memlekete ithal edilen mallara ait ceza hükmü kanun tekniğine uymadığından yeniden redaksiyona tâbi tutulmuş ve ağır para cezasının asgari haddi çok düşük görüldüğü cihetle 100 liradan 500 liraya çıkarılmıştır.

7. Kaçak olması sebebiyle yakalanarak müsadere edilen ilâç ve filimlerin muhbir ve müsadirlerine verilecek ikramiyeye ait hüküm

gayrivazıh olduğundan tatbıkatta müşkülât arz etmemesi için metne daha sarıh bir mahiyet verilmiştir.

8. Tadili teklif edilen üçüncü madde hükümü kanun tekniği bakımından bâzı değişikliklerle kabul edilmiştir.

9. Röntgen filimleri ile yeni bâzı sıtma ve frengi ilâçlarını monopol altına almayı istihdaf eden bu teklifin kanunlaşarak meriyete girmesi halinde, Türkiye Kızılay Cemiyetinden başka şahıslar namına gümrüklere gelmiş veya döviz tahsisleri yapılarak siparişi verilmiş olan malların sahipleri tarafından gümrükten geçirilebilmelerini temin maksadiyle intikali bir hüküm konulması uygun görülerek kanun teklifine muvakkat bir madde ilâve edilmiş ve bu sebeple kanun teklifinin başlığında da değişiklik yapılmıştır.

10. Meriyet ve icra hakkındaki 4 ve 5 nci maddelerin numaralarının tadil hakkındaki birinci madde ile muvakkat maddeyi takiben 3 ve 4 nci maddeler olarak teselsülen devam etmesi icabeylediğinden numaraları değiştirilmiş ve meriyet maddesi kanun tekniği bakımından bâzı tadillerle üçüncü madde olarak kabul edilmiştir.

11. 2767 sayılı Sıtma ve Frengi İlâçları Kanunu, Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletiyle Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden başka, ceza hükmü itibariyle Adliye Vekâletini, döviz ve tahsis muameleleri dolayısıyla Ticaret Vekâletini ilgilendirdiği cihetle, bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyetinin memur olduğu tebarüz ettirilmek suretiyle beşinci madde dördüncü madde olarak tadilen kabul edilmiştir.

Yukardaki sebeplere istinaden encümenimizce muhtelif değişiklikler ve ilâveler yapılarak kabul edilmiş olan işbu kanun teklifi Gümrük ve İnhisarlar Encümenine havale edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Sıh. ve İç. Mua. Encümeni

Reisi

Kütahya

A. İ. Gürsoy

Mazbata Muharriri

İstanbul

A. Harputlu

Kâtip

Eskişehir

H. Akkurt

Adana

S. Baykam

Adana

A. Mentemsoğlu

İmzada bulunamadı

Artvin

E. Doğan

Balıkesir

M. Tunçay

Denizli

A. R. Karaca

Diyarbakır

H. Ülkü

Giresun

M. Heriş

Gümüşane

Muhalifim

İmzada bulunamadı

H. Polat

Kastamonu

Ş. Esen

Kastamonu

M. İslâmoğlu

Kaysari

A. R. Kılıçkale

Konya

S. S. Burçak

Konya

A. Koyuncu

Konya

S. Soylu

İmzada bulunamadı

Manisa

C. Şener

Maras

Muhalifim

Tokad

Muhalifim

N. Durakbaşa

F. Ayanoglu

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve İn. Encümeni

Esas No. 2/5

Karar No. 6

24 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

2767 numaralı Sıtma ve frengi ilâçları Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Afyon Mebusu Rıza Çerçel tarafından hazırlanan kanun teklifi Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeni tarafından tetkik ve müzakere edilerek muhtelif değişiklikler ve ilâveler yapılmak suretiyle kabul edilmiş olan rapor, ve metnin encümence esas olarak alınması kabul edilmiş ve alâkalı vekâletlerin mümessilleri ve teklif sahibinin de iştirakiye tetkik ve müzakeresi yapılmıştır :

1. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümenince kanun teklifinin kabul edilmesi hakkında ileri sürdüğü mucip sebeplere encümenimizce de aynen iştirak edilmekle beraber bu encümence bâzı değişiklikler ve ilâvelerle kabul edilen kanun teklifi encümenimizce de bâzı değişikliklere tâbi tutulmak suretiyle kabul ve yeniden hazırlanmıştır.

2. Birinci madde aynen kabul edilmiştir.

3. İkinci maddenin ikinci fıkrasında bedelsiz olarak gelecek ilâç ve röntgen filimleri ile nümüne «eşantion» mahiyetindeki bu ilâçları gönderecek yabancı müessese ve teşekküllerin isimleri tadadedilmek suretiyle tadili bir mahiyet arz eden bu hüküm kaldırılarak yabancı müessese ve teşekküllerin isimleri zikredilmek suretiyle kanunun şumülü genişletilmiş diğer taraftan da memleketimizdeki hangi müessese ve teşekküller namına gönderileceği de tasrih edilmek suretiyle

metne vuzuh verilmiş ve bu maksadı temin sadedinde fıkra tadil edilmiştir.

4. Üçüncü maddenin birinci fıkrasının sonundaki (meceburdur) kelimesi yerinde görülerek tadil edilen 2767 numaralı Kanunun yazılı olduğu gibi (bulundurur) şeklinde değiştirilmiştir.

5. Diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Yukarda arz ve izah olunan sebeplerle kanun teklifi encümence değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Umümi Heyetin yüksek tasviplerine arz edilmek üzere Riyasete saygı ile arz olunur.

Gümrük ve İnhisarlar

Encümeni Reisi

M. M.

Trabzon

Yozgad

M. Goloğlu

N. Taml

Kâtip

Gazianteb

Diyarbakır

S. İnal

H. Z. Tiğrel

Balıkesir

Hatay

A. N. İleri

I. Mursaloğlu

(İmzada bulunamadı)

(İmzada bulunamadı)

Muğla

Ordu

T. Topaloğlu

E. Ayhan

(İmzada bulunamadı)

Samsun

Samsun

Ö. Güriş

F. Şen

Tekirdağ

Urfa

H. Gürkan

A. Köksel

(İmzada bulunamadı)

AFYON KARAHİSAR MEBUSU RIZA ÇERÇELİN KANUN TEKLİFİ

Sıtma ve frengi ilâçları için 7 . VI . 1935 tarih ve 2767 numaralı Kanununun tadiline dair kanun teklifi

MADDE 1. — 7 . VI . 1935 tarih ve 2767 numaralı Kanununun 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeleri aşağıdaki şekillerde tadil edilmiştir :

Madde 1. — Kinin ve müstaklariyle milhlerini ve bugün sıtma tedavi ve korunmasında kullanılan ilâçlardan Pyriméthamine, Primaquine, Chloroquine terki binde bulunan ilâçlar ve frengi tedavisinde kullanılan % 20 Aluminium Nova Stéartte'lı yağlı procaine'li küçük zerrelili penicilline G. (P. A. M.) veya Di benzil penicilline NN, Stovarsol Sodique Ampul ve benzeri gibi sıtma ve frengi ilâçları ile her çeşit röntgen filmini memlekete sokmak veya memleket içinde yapmak Türkiye Kızılay Cemiyetinin monopolü altındadır.

Monopol altına alınan bu ilâç ve filimlerin listesi Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince yapılp İcra Vekilleri Heyetince tasvibedilir. Bu listelerde değişiklik yapılmasına lüzum görülürse değişikliklerin tatbik zamanı yine İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılır.

Madde 2. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilâç ve filimlerden Kızılay Cemiyetinden başkalarına gelenler gümrükten geçirilmez.

Ancak; bunlardan Dünya Sağlık Teşkilâtı, Unicef ve diğer Birleşmiş Milletlere bağlı teşekküller tarafından Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine veya diğer Devlet müesseselerine gönderilenler bu kayıttan müstesnadır.

Sahibi olmıyanlarla kaçak olarak sokulmak istenen veya girmiş bulunanlar veya izinsiz yapılmış olanlar müsadere edilerek Kızılay Cemiyetine verilir. Suçlu olanlardan, malların değerine göre 100 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası alınır. Ceza olarak alınan bu paralardan 1918 sayılı Kanuna uygun olarak muhbirlere ve müsadere edenlere verilir.

SİHHAH VE İÇTİMAİ MUAVENET ENCÜMENİNİN TADİLİ

Sıtma ve frengi ilâçları hakkındaki 2767 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin tadiline ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 7 . VI . 1935 tarih ve 2767 sayılı Sıtma ve frengi ilâçları Kanununun 1, 2 ve 3 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 1. — Kinin ve müstaklariyle milhlerini ve halen sıtma tedavisi ile sıtmadan korunmada kullanılan primathamine, Primaquine, Chloroquine terki bindeki ilâçları, frengi tedavisinde kullanılmakta olan neosalvarsan ile aynı veya benzeri terkipleri, Arsenobonzol mürekkeplerini ve bunların her türlü ispençiyari şekillerini, bizmut ve İyodür milhlerini ve bunların mürekkepleriyle hazırlanmış olan ilâçları ve betahsis bu maksatla istimal olunan özel vasıflı penicillinleri ve ileride tedavideki müessiriyeti üstünlük gösterebilecek diğer sıtma ve frengi ilâçlarını ve her çeşit röntgen filimlerini yurda ithal etmek Türkiye Kızılay Cemiyetinin monopolü altındadır.

Monopol altına alınan ilâçların listesi Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasvibolunur. Bu listede değişiklik yapılmasına lüzum görüldüğü takdirde değişikliğin tatbik zamanı yine İcra Vekilleri Heyeti tarafından kararlaştırılır.

Madde 2. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilâç ve filimlerden Türkiye Kızılay Cemiyetinden başka şahıslar namına gelenler gümrükten geçirilmez. Sahibi olmıyan ilâç ve filimlerle kaçak olarak yurda sokulmak istenilen veya bu şekilde girmiş bulunanlar derhal müsadere edilerek Türkiye Kızılay Cemiyetine devredilir. Muhbir ve müsadirlere 1918 sayılı Kanun hükümlerine tevfikân ikramiye verilir.

Dünya Sağlık Teşkilâtı, UNICEF, Birleşmiş Milletlere bağlı diğer teşekküller veya sair yabancı müesseseler tarafından Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine veya diğer devlet müesseselerine veyahut hayır kurumlarına bağlı hastane ve dispanserlere yardım maksadiyle bedelsiz olarak gönderilen ilâç ve röntgen filimleri ile hangi müessese tarafından yollanmış olursa

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR ENCÜMENİ TADİLİ

Sıtma ve firengi ilâçları hakkındaki 2767 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadiline ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 7 . VI . 1935 tarih ve 2767 sayılı sıtma ve firengi ilâçları Kanununun 1, 2 ve 3 ncu maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 1. — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeninin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 2. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilâç ve filimlerden Türkiye Kızılay Cemiyetinden başka şahıslar namına gelenler gümrükten geçirilmez. Sahibi olmıyan ilâç ve filimlerle kaçak olarak yurda sokulmak istenilen veya bu şekilde girmiş bulunanlar derhal müsadere edilerek Türkiye Kızılay Cemiyetine devredilir. Muhbir ve müsadirlere 1918 sayılı Kanun hükümlerine tevfikân ikramiye verilir.

Devlet daire ve müesseselerine ve İktisadi Devlet Teşekküllerine ve müesseselerine ve hayır kurumları ile bunlara bağlı hastane ve dispanserlere bedelsiz olarak gönderilen ilâç ve rontgen filimleri ile numune (eşantiyon) mahiyetinde ücretsiz olarak gelenler yukardaki kayıttan müstesnadır.

olsun nümune (eşantiyon) mahiyetinde ücretsiz olarak gelenler yukardaki kayıtlardan müstesnadır.

Birinci maddede yazılı ilâç ve filimleri kaçak olarak yurda ithal eden veya ithale teşebbüs eyliyenler, malların değerine göre 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Madde 3. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilâç ve filimlerden Sıhhat ve İğtimai Muavenet Vekâletince tâyin olunacak miktarları Kızılay Cemiyeti yurt içinde devamlı surette bulundurmaya mecburdur. Malların toptan satış fiyatları Sıhhat ve İğtimai Muavenet Vekâletiyle Kızılay Cemiyeti arasında tesbit edilir. 2490 sayılı Kanunun 69 neu maddesine göre resmî dairelere yapılacak satışlar bu fiyatlar üzerinden yapılır.

MADDE 2. — 2767 sayılı Kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihinden evvel döviz tahsisleri yapılmış ve siparişleri verilmiş olan ilâç ve röntgen filimlerinin sahipleri tarafından yurda ithaline müsaade edilir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Madde 3. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilâç ve filimlerden Sıhhat ve İğtimai Muavenet Vekâletince tâyin olunacak miktarları, Kızılay Cemiyeti yurt içinde bulundurur. Toptan satış fiyatları bu vekâlet ile cemiyet arasında tesbit edilir. 2490 sayılı Kanunun 69 neu maddesine göre resmî dairelere yapılacak satışlar bu fiyat üzerinden verilir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümleri neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini tabika Sıhhat ve İğtimai Muavenet ve Gümrük ve İnhisarlar Vekâletleri memurdur.

G. ve İ. E.

Madde 3. — Birinci maddeye göre monopol altına alınan ilaç ve filmlerden Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletince tâyin olunacak miktarların Kızılay Cemiyeti yurt içinde devamlı surette bulundurur. Malların toptan satış fiyatları Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti ile Kızılay Cemiyeti arasında tesbit edilir. 2490 sayılı Kanununun 69 ncu maddesine göre resmî dairelere yapılacak satışlar bu fiyatlar üzerinden yapılır.

MADDE 2. — Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeninin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeninin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeninin 4 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.